

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning

Van

Persoonsgegevens

Datum

9 juni 2022

Referentie

33041818

Bijlagen

1

nota

Kamerbrief over voortgang moties over aanvullend onderwijs

Aanleiding

Tijdens het commissiedebat over het NP Onderwijs van 24 mei jl. hebt u toegezegd de Tweede Kamer in juni te informeren over de voortgang van vier moties van de SP en GroenLinks over aanvullend onderwijs. Tevens heeft u in februari jl. in uw beleidsreactie op het Onderwijsraad advies "Publiek Karakter Voorop" toegezegd in de komende maanden de Kamer nader te informeren over maatregelen op dit gebied.

In deze nota vragen wij uw akkoord op de voorgestelde uitwerking van de moties, ook leggen we u een aantal keuzes voor. Onderaan deze nota vindt u een overzicht van de moties en de bijbehorende maatregelen. De keuzes betreffen grotendeels uitwerking en zijn daarmee deels gedetailleerder dan nodig is om op te nemen in de Kamerbrief. Intussen zijn wij daarom ook aan de slag met de toegezegde Kamerbrief, waarin we op hoofdlijnen uw reactie op deze nota zullen verwerken.

EVA besproken.

goede richting, maar op sommige elementen moet er nog iets scherper voor cituering moties

Ons doel is om binnenkort een tekenversie voor een Kamerbrief aan u voor te leggen, waarmee u aan deze toezeggingen voldoet. Wanneer het tweeminutendebat over het NP Onderwijs is ingepland, sturen we voorafgaand de brief naar de Tweede Kamer.

- Graag uw reactie/akkoord op de voorgestelde maatregelen (1 t/m 4).
- Graag uw reactie/akkoord op de richting voor de verdere uitwerking van een aantal mogelijke overige maatregelen.

gr. graag even 10 minuten bespreken in beleidsstaf + kopie van dit stuk met mijn opmerkingen erbij

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u in de Kamerbrief toe te zeggen dat u:

- een wettelijk verbod op reclame voor private aanbieders van aanvullend onderwijs wilt instellen en nog terugkomt op de wijze waarop dat kan.
- wettelijk gaat verplichten dat scholen alleen commerciële onderwijsaanbieders kunnen inschakelen als het personeel over een VOG beschikt.
- Toe te zeggen dat u zelf in gesprek gaat/bent met: 1) de sectorraden over strengere eisen voor de samenwerking van scholen met commerciële onderwijsaanbieders, en 2) gemeenten over het faciliteren van commerciële onderwijsaanbieders (dit gesprek vindt deze maand nog plaats).

Toelichting

Hieronder wordt verder ingegaan op de maatregelen en welke afwegingen daarbij spelen.

Maatregelen 1: Wettelijk reclameverbod

Een veelvoorkomende ontwikkeling in het onderwijs is dat scholen reclame maken voor commerciële onderwijsaanbieders, bijvoorbeeld met informatie in de schoolgids of een kraampje van een bureau op de open dag van de school, of een school die op haar website een aparte pagina heeft gewijd aan commerciële huiswerkbegeleiding. Hiermee kan bij ouders ten onrechte het gevoel ontstaan dat het 'standaard' is om dit voor je kind te regelen. Een wettelijk verbod op reclame voor commerciële onderwijsaanbieders kan dit aan banden leggen. We zien globaal drie opties voor het instellen van een reclameverbod:

1. Wettelijk vastleggen dat het voor scholen verboden is om reclame te maken voor commerciële onderwijsaanbieders;
2. Een algemeen reclameverbod voor diensten van commerciële aanbieders middels wetgeving.
3. Eisen stellen aan reclames voor diensten van commerciële aanbieders. Dit kan bijvoorbeeld gaan over het tijdstip waarop reclame wordt gemaakt (bijvoorbeeld alleen na 21:00 uur), wie er in de reclamespotjes voor mogen komen, etc. Dergelijke eisen worden ook gesteld aan kansspelreclames.

Tijdspad: voor alle opties is een wetswijziging vereist. Omdat dit geheel nieuwe wetgeving is, en OCW niet eerder heeft gewerkt met een reclameverbod, is de Raad van State hier naar verwachting kritisch op. Daarom zal de doorlooptijd voor dit wetsvoorstel 2 tot 3 jaar bedragen.

Voorstel: wij adviseren u om nu te kiezen voor optie 1, omdat het een passender antwoord is op de verstrengeling van publiek onderwijs met private aanbieders, en dit ook past bij het principe van marktwerking. Indien u toch meer wilt doen, dan adviseren wij u om te kiezen voor optie 1 i.c.m. optie 3. Aandachtspunt bij optie 3 is wel dat deze optie juridisch nog niet is uitgewerkt, dus dat we wel moeten bekijken welke mogelijkheden we hiertoe hebben. In de Kamerbrief kondigt u de gewenste optie(s) aan. Na het zomerreces informeert u de Tweede Kamer over de verdere uitwerking van de maatregel.

Maatregel 2: Verplichtstellen VOG voor personeel van private onderwijsaanbieders

In de onderwijswetgeving is vastgelegd dat leerkrachten, leidinggevenden, onderwijsondersteunend personeel en externen tijdens overblijfsbeurten in het bezit moeten zijn van een VOG om op school te werken. Het ingehuurde personeel van private onderwijsaanbieders valt nu juridisch gezien buiten deze categorieën. Ons voorstel is om dit gelijk te trekken en de wet zo aan te passen, dat scholen alleen externe aanbieders mogen inschakelen, van wie het personeel een VOG heeft.

Tijdspad: in de nabespreking van het commissiedebat van 24 mei gaf u aan haast te willen maken met dit wetsvoorstel, en dit mogelijk te willen meenemen in een (technische) verzamelwet. We bezien nu nog in overleg met WJZ wat de opties zijn om dit sneller te doen, bijvoorbeeld door aan te haken bij een wetsvoorstel dat al verder is in procedure. Terugvaloptie is om dit te verwerken samen met de wetswijziging voor vernieuwing van VOG van onderwijspersoneel. Dit wetsvoorstel is nog in voorbereiding, de doorlooptijd zal dan ca. 2 jaar zijn.

Voorstel: u kondigt in de Kamerbrief aan dat u in de wet gaat vastleggen dat personeel van private onderwijsaanbieders in het bezit moet zijn van een VOG. Dit is een uitwerking van een advies van de Onderwijsraad.

Dit om
bespreken
Mogelijk kan het zijn
op iets anders, dus
meerma in
maatregel 3
uitwerking 3

graag echt in
verzamelwet.

Maatregel 3: Strengere eisen aan privaat aanbod.

In de reactie op het Onderwijsraadadvies heeft u toegezegd in gesprek te gaan met de sectorraden om strengere eisen te stellen aan de samenwerking van scholen met private partijen.

De strengere eisen kunnen worden vastgelegd in een gedragscode, convenant of in de wet. Hieronder leest u toelichting op de verschillende opties.

1. *Gedragscode* die is opgesteld door de PO-Raad en VO-Raad in overleg met de achterban. Het is een instrument van de sector, waarbij OCW geen inhoudelijke rol heeft, en de sector legt zichzelf hiermee afspraken op. Op dit moment is nog niet duidelijk of de raden bereid zijn om de leiding te nemen in zo'n traject. Het opstellen van een gedragscode is een intensief en tijdrovend traject, omdat het door meer dan de helft van de leden moet worden gesteund.

Dit instrument geeft een garantie op draagvlak in de sector, daarom kan het haalbaar en effectief zijn. Dit maakt het echter ook kwetsbaar: op dit moment lijken de raden nog niet klaar om hier volledig zelf mee aan de slag te gaan. OCW heeft ook geen stem in de inhoud bij dit instrument.

2. *Convenant* dat OCW en de sectorraden samen opstellen, waarin het doel, uitgangspunten, randvoorwaarden en afspraken over aanvullend onderwijs worden opgenomen. Ouders en Onderwijs en AVS kunnen worden gevraagd het convenant mede op te stellen.

Bij het opstellen van een convenant bepalen de aangesloten partijen samen de inhoud van de afspraken en committeren zij zich – vrijwillig en zonder toezicht – aan het uitdragen en naleven van de afspraken. Het is een haalbaar instrument, vanwege de standpunten van OCW en de sectorraden die overeenkomen. Voor de effectiviteit moeten de partijen, naast actieve communicatie, gezamenlijk toezien op de naleving. Middels een convenant doet u voldoende recht aan de moties, omdat het concrete afspraken met de sector bevat.

3. In *Wetgeving* kan expliciet worden opgenomen dat de MR moet instemmen met het beleid van scholen ten aanzien van aanvullend onderwijs en het moet worden vermeld in de schoolgids.

Met deze wijziging wordt niet vastgelegd wat wenselijk gedrag rondom aanvullend onderwijs is. Dit lijkt op dit moment te genuanceerd om in wetgeving te vatten. Wel wordt bewerkstelligd dat scholen hier beleid voor opstellen, dit bespreken binnen de school en het transparant uitdragen.

Advies: wij adviseren u te kiezen voor een combinatie van optie 2 en 3, omdat deze maatregelen elkaar aanvullen. Enerzijds zorgt een convenant voor afspraken over aanvullend onderwijs op sectorniveau. Anderzijds stelt u scholen middels wetgeving verplicht om beleid te maken t.a.v. aanvullend onderwijs. Deze opties zijn nog niet afgestemd met raden. Momenteel wordt dit op ambtelijk niveau besproken.

Tijdspad: afhankelijk van de gemaakte keuze, kunnen we schetsen dat er volgend schooljaar duidelijkheid moet komen over wat wel en niet gewenst is. Het uitgangspunt is dat we in ieder geval communicatief vooruitlopen op de latere formele eisen. Bij het openstellen van de subsidieregeling voor het masterplan basisvaardigheden brengen we bijvoorbeeld de samenwerking met private partijen al onder de aandacht.

Voorstel: u zegt in de Kamerbrief toe om in gesprek te gaan met de sectorraden over het opstellen van strengere eisen voor de samenwerking van scholen met private partijen, en de TK over de uitkomsten van dit gesprek in het najaar te informeren.

Met name 3,
maar wel ook in
wetgeving. Is
vrijwillig mede.

En even bespreken
ook
gezien door lerpjot.

Am. dit gaat nog niet leiden tot uitvoering
motie. Hecht ik wel aan. Hoe worden we
moete wel (er)betreft dit?

Maatregel 4: In gesprek met gemeenten.

De motie van Kwint en Westerveld stelt dat ook gemeenten commerciële onderwijsaanbieders kunnen faciliteren, zowel financieel als in natura. Deze signalen krijgen we ook van de Gelijke Kansen Alliantie (GKA). Het is echter ingewikkeld om dit te voorkomen. Enerzijds vanwege het gebrek aan mogelijke sturing vanuit de Rijksoverheid op gemeentelijke uitgaven. Gemeenten hebben immers eigen inkomsten en een groot deel van hun middelen krijgen zij uit het Gemeentefonds. Geldstromen voor bijvoorbeeld de rijke schooldag en agenda's van de GKA lopen via scholen. Daar komt bij dat er grote verschillen zijn: er zijn ook veel maatschappelijke initiatieven voor huiswerkbegeleiding, bijvoorbeeld in kwetsbare wijken, die wel een positieve bijdrage leveren. Dit onderscheid is niet altijd makkelijk te maken. Daarbij komt dat de VNG heeft aangegeven de geschetste ontwikkeling niet als actueel probleem bij de gemeenten te herkennen en de gemeenten op dit moment hier niet mee te willen belasten. Om dit issue hoger op de agenda te krijgen, kunt u verkennende gesprekken met de wethouders van G4 en/of G40 voeren.

Voorstel: eerder is op ambtelijk niveau hier het gesprek over gevoerd. In een volgend gesprek (op hoogambtelijk of minister niveau) hopen we een volgende stap te zetten. Deze maand voert u nog een gesprek met de VNG en de G4 om met als doel om tot overeenstemming te komen over de omgang van gemeenten met commerciële onderwijsaanbieders. Over dit gesprek koppelt u in de Kamerbrief terug.

? ga?

Overige maatregelen aanvullend onderwijs

Begin december 2021 kwam de Onderwijsraad met het advies 'Publiek karakter voorop, over de verstrengeling tussen publiek en privaat in het onderwijs. Op 24 februari 2022 heeft uw beleidsreactie aan de Kamer gestuurd, ook verbonden aan de moties die nog uitgevoerd moeten worden. Hierin kondigde u al aan:

- o Afspraken over voorwaarden en begrenzing privaat aanbod op school
- o Strengere eisen stellen aan privaat aanbod
- o Evaluatie van het sponsorconvenant
- o Keurmerk voor private onderwijspartijen verkennen
- o Monitoring

Hieronder stellen we voor hoe we die maatregelen vorm willen geven.

Keurmerk private onderwijsaanbieders

In de reactie op het Onderwijsadvies gaf u aan om met de brancheorganisatie 'Onderwijsontwikkeling Nederland' in gesprek te gaan om een kwaliteitskeurmerk voor private onderwijsaanbieders te verkennen. Deze maand vindt op ambtelijk niveau een gesprek plaats met de brancheorganisatie en later met Lyceo, dat een soortgelijk keurmerk wil ontwikkelen voor bijles- en huiswerkbegeleidingsbureaus.

Een keurmerk is bij uitstek een instrument dat de sector zelf ontwikkelt en toezicht op houdt. De sector van private onderwijsaanbieders – en de kwaliteit hiervan – valt buiten verantwoordelijkheid van het kabinet. Strikt genomen kan het kabinet alleen, zoals hierboven genoemd, een rol spelen bij de wijze waarop scholen met private onderwijsaanbieders samenwerken. Het is risicovol om hiervoor zelf wel een keurmerk te ontwikkelen, want daarmee wordt OCW verantwoordelijk voor de kwaliteit van bijlesbureaus én dit kan staatssteunrisico's met zich meebrengen.

Voorstel: u informeert de Tweede Kamer in de Kamerbrief over de gesprekken die hebben plaatsgevonden en, als blijkt dat dit definitief het geval is, dat de sector aan de slag gaat met een keurmerk.

Evaluatie sponsorconvenant

Voor sponsoring van scholen door bedrijven, bestaat het sponsorconvenant. Dat legt spelregels neer voor bijdrages van bedrijven of organisaties aan de school (zowel financieel als anderszins materieel), waar verplichtingen tegenover staan. Het convenant is een handreiking om scholen te helpen bij het nemen van zorgvuldige en transparante beslissingen over het aangaan van sponsorovereenkomsten.

Tijdspad: Het huidige sponsorconvenant loopt af eind 2022. Voorafgaand aan de vernieuwing vindt er een evaluatie plaats, eventueel om het aan te scherpen.

Voorstel: uitbreiding van het sponsorconvenant met spelregels voor inhuur derde partijen kan een alternatief zijn voor een nieuw convenant. We nemen dit als optie mee, maar maken hierin nog geen keuze. Het gaat er om eerst inhoudelijk de spelregels op te stellen, daarna kiezen we voor een los convenant of een uitbreiding van het sponsorconvenant.

Monitoring aanvullend onderwijs.

Periodiek monitort OCW zowel de schoolkosten als het aanvullend onderwijs. In 2019 hebben Oberon en SEO, in opdracht van OCW, onderzoek gedaan naar de verschijningsvormen van aanvullend onderwijs, de ontwikkeling van de markt en de relatie met scholen. Tot op heden is een vervolgonderzoek uitgesteld, vanwege de NP Onderwijsmiddelen die mogelijk het beeld vertekenden. Via de monitoring van het NP Onderwijs wordt in beeld gebracht hoe de middelen worden besteed, en welk deel wordt ingezet voor de inhuur van derden. Hierover wordt de Kamer dit najaar geïnformeerd via de derde Voortgangsrapportage Nationaal Programma Onderwijs.

Voorstel: in de Kamerbrief kondigt u aan dat u, naast de bovenstaande maatregelen, de markt rondom het aanvullend onderwijs nauwlettend blijft volgen. In het kader hiervan zal begin 2023 de periodieke monitoring van aanvullend onderwijs plaatsvinden. In het voorjaar van 2023 zal u de resultaten met de Tweede Kamer delen.

Bijlage. Overzicht: tijdlijn moties

	Verzoekt de regering	Tijdlijn	Politiek draagvlak	Maatregel
Motie 1, Kwint en Westerveld	om met scholen afspraken te maken met het doel dat er geen reclame wordt gemaakt voor private aanbieders van schaduwonderwijs	Ingediend op 19 februari 2020, aangenomen tijdens VSO Onderzoek Aanvullend en particulier onderwijs op 3 maart 2020. In januari 2021 heeft toenmalig minister Slob de Kamer laten weten dat hij in samenspraak met de VO-raad besloten heeft de uitvoering van deze moties later op te pakken. De reden daarvoor was dat scholen alle energie nodig hadden om het onderwijs draaiende te houden in de corona-periode en zich te richten op het inhalen van opgelopen achterstanden door leerlingen.	Tegen: VVD, PVV, D66, FVD en Van Haga	Maatregel 1: wettelijk reclameverbod <i>Hs crekt</i>
Motie 2, Kwint en Westerveld <i>Haga deze?</i>	om in samenwerking met de VO-raad scholen actief te ontmoedigen om in hun school gebruik te maken van particuliere instituten voor betaald aanvullend onderwijs; om daarnaast scholen juist aan te moedigen zelf – of in samenwerking met andere scholen – indien nodig gratis aanvullend onderwijs aan te bieden	Idem	Tegen: FVD en Van Haga	Maatregel 3: strengere eisen aan privaat aanbod, etc.
Motie 3, Kwint en Westerveld	afspraken te maken met gemeenten om te voorkomen dat zij financieel of in natura commerciële bijlesbureaus faciliteren	Ingediend op 18 november 2021, aangenomen bij plenaire vergadering over begrotingsstaten OCW	Tegen: VVD, FVD, Van Haga, JA21 en Omtzigt.	Maatregel 4: gesprek met gemeenten.
Motie 4, Futselaar, Kwint en Westerveld	om in de verdere uitwerking van het nationaal plan waarborgen in te bouwen om te voorkomen dat onderwijsgeld weglekt naar particuliere bureaus.	Ingediend bij notaoverleg NP Onderwijs op 25 februari 2021, aangenomen op 20 april 2021. In dit kader is de handreiking voor scholen over Inhuur van derde partijen gemaakt.	Tegen: VVD, FVD, JA21 en BBB	Maatregel 1 en 3: wettelijk reclameverbod, strengere eisen aan privaat aanbod, etc.

Gang wel uitvoeren

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Via: MPVO, SCM

Wetgeving en Juridische Zaken

Van

[Redacted]

[Redacted] *Persoonsgegevens*

[Redacted]

Datum

06 februari 2023

Referentie

WJZ/35729019

Bijlagen

1. Adviesaanvraag AP

2. Reparatiwet OCW 20##

Internetconsultatie en adviesaanvraag AP Reparatiwet

Aanleiding

De wet tot wijziging van wetten op met name het terrein van onderwijs, cultuur en wetenschap in verband met het repareren van wetstechnische en redactionele vergissingen en verschrijvingen (Reparatiwet OCW 20##) is gereed voor internetconsultatie en adviesaanvraag aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Het wetsvoorstel beoogt technische verbeteringen aan te brengen om de kwaliteit van wetgeving op het terrein van onderwijs, cultuur en wetenschap te verhogen. Daarnaast worden enkele kleine beleidsmatige wijzigingen voorgesteld die geen eigen wetstraject rechtvaardigen. Onderdeel van deze wijzigingen is een verduidelijking omtrent de regels voor een verklaring omtrent het gedrag in het aanvullend onderwijs. Aangezien dit een verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengt wordt u eveneens geadviseerd een adviesaanvraag voor dit wetsvoorstel te doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Geadviseerd besluit

- Het wetsvoorstel aanbieden voor internetconsultatie voor de gebruikelijke termijn van vier weken.
- Het ondertekenen van de adviesaanvraag aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel, bijgevoegd bij de nota, omvat enkel wijzigingen die niet omvangrijk of complex zijn, noch naar verwachting politiek omstreden.
- De verduidelijking van de verplichting tot het overleggen van een verklaring omtrent het gedrag in het aanvullend onderwijs schept evenwel de verplichting tot het verwerken van persoonsgegevens door het bevoegde gezag.
- Geadviseerd wordt daarom om een adviesaanvraag te doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens conform artikel 36, vierde lid, en artikel 57, eerste lid, onderdeel c van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Toelichting

- Dit wetsvoorstel brengt wijzigingen aan in tweeëntwintig wetten met name op het terrein van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Enkele wetten die worden gewijzigd vallen onder andere ministeries. Deze wijzigingen hebben samenhang met de voorgestelde technische aanpassingen van de OCW-wetgeving. Deze wijzigingen zijn afgestemd met de betrokken departementen.

- De wijzigingen in dit wetsvoorstel zijn niet omvangrijk of complex en zijn naar verwachting politiek niet omstreden. Het gaat om correcties van verschrijvingen, verwijzingen en andere wetstechnische omissies, wetstechnische verbeteringen en herformuleringen.
- Verder bevat het voorstel noodzakelijke wijzigingen die aantoonbaar draagvlak hebben (no regret) of codificatie van een bestaande onomstreden (uitvoerings-)praktijk.
- Daaronder begrepen is de verplichting tot het aanleveren van een VOG in het aanvullend onderwijs. De wijziging omvat een verplichting voor het bevoegd gezag om bij samenwerken met aanbieders van aanvullend onderwijs te controleren of het personeel van die aanbieders beschikt over een verklaring omtrent het gedrag.
- Een VOG-verplichting is niet nieuw in het onderwijs. De uitbreiding in het onderhavige wetsvoorstel ziet dan ook enkel op een uitbreiding van de doelgroep naar personen die werkzaam zijn in het particulier aanvullend onderwijs onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.
- De overige beleidsmatige wijzigingen zien op de volgende onderwerpen:
 - Codificatie uitvoeringspraktijk minimaal aantal uren bewegingsonderwijs in het voortgezet onderwijs;
 - Toevoeging van de term 'onverwijld' voor de melding van de schorsing in het voortgezet onderwijs aan de Inspectie van het onderwijs;
 - Explicitering dat bezitter van het getuigschrift bekwaamheidsonderzoek voor voortgezet onderwijs ook in het mbo bevoegd is om les te geven;
 - Verruiming delegatiegrondslag naar ministeriële regeling voor vaststelling relevante getuigschriften voor onderwijsondersteunende werkzaamheden in het mbo;
 - Van toepassing verklaring van de Wet op de NWO op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
 - Creëren van een grondslag in de Wet op de NWO om bij ministeriële regeling een controleprotocol voor accountants te kunnen vaststellen;
 - Vervanging van 'laagst vastgestelde draagkracht' naar 'hoogst vastgestelde draagkracht' in de WSF 2000 en WSF BES;
 - Verruiming van de termijn voor aanspraak op de opstarttoelage en de betalingstermijn in de WSF BES.

nota

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW, MPVO

Wetgeving en Juridische Zaken

Van

Persoonsgegevens

Datum

08 mei 2023

Referentie

38275720

Bijlagen

Wetsvoorstel Reparatiwet

Aanleveren CWIZO Reparatiwet

Aanleiding

De wet tot wijziging van wetten op met name het terrein van onderwijs, cultuur en wetenschap in verband met het repareren van wetstechnische en redactionele vergissingen en verschrijvingen (Reparatiwet OCW 20##) is gereed voor behandeling in de CWIZO.

Het wetsvoorstel beoogt technische verbeteringen aan te brengen om de kwaliteit van wetgeving op het terrein van onderwijs, cultuur en wetenschap te verhogen. Daarnaast worden enkele kleine beleidsmatige wijzigingen voorgesteld die geen eigen wetstraject rechtvaardigen. Onderdeel van deze wijzigingen is een verduidelijking van de regels voor een verklaring omtrent het gedrag (VOG) in het aanvullend onderwijs.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de start van het ministerraadtraject voor advisering door de Raad van State; te beginnen met de aanbieding van het wetsvoorstel aan de CWIZO.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel, bijgevoegd bij de nota, omvat enkel wijzigingen die niet omvangrijk of complex zijn, noch naar verwachting politiek omstreden.
- Het wetsvoorstel is van 23 februari 2023 tot en met 23 maart 2023 in internetconsultatie geweest. Er zijn acht reacties binnengekomen die met name voorstellen bevatten van respondenten ten aanzien van aanvullende wijzigingen die zij graag meegenomen zagen.
- Het wetsvoorstel is aan DUO, de Inspectie van het Onderwijs en Justis voorgelegd voor een uitvoeringstoets. Daaruit zijn geen significante gevolgen gebleken voor de uitvoering.
- De verduidelijking van de verplichting tot het overleggen van een verklaring omtrent het gedrag in het aanvullend onderwijs schept de verplichting tot het verwerken van persoonsgegevens door het bevoegde gezag. Er is daarom een adviesaanvraag gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens had geen opmerkingen bij het wetsvoorstel.
- Beoogd wordt om het wetsvoorstel voor het zomerreces ter advisering voor te leggen aan de Afdeling advisering van de Raad van State en het in 2024 in werking te laten treden.

Toelichting

Uitvoeringstoets

- Het wetsvoorstel is voorgelegd aan DUO en de Inspectie van het Onderwijs voor een uitvoeringstoets.
- De officiële uitvoeringstoets van DUO is nog niet ontvangen. DUO heeft de resultaten van de uitvoeringstoets echter onderhands gecommuniceerd en daarbij geconstateerd dat het wetsvoorstel voor DUO geen uitvoeringsgevolgen met zich meebrengt.
- De Inspectie van het Onderwijs had enkele opmerkingen ten aanzien van de VOG-verplichting. De toelichting is in het kader hiervan verduidelijkt.
- Daarnaast zijn door de Inspectie van het Onderwijs enkele aanvullende technische wijzigingsvoorstellen gedaan die zijn meegenomen in het wetsvoorstel. Deze wijzigingen zagen enkel op redactionele verbeteringen.

Autoriteit Persoonsgegevens

- In verband met de uitbreiding van de VOG-verplichting is er een adviesaanvraag gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens had geen opmerkingen bij het wetsvoorstel.

Internetconsultatie

- Er zijn acht reacties binnengekomen op de internetconsultatie. De reacties zagen met name op voorstellen voor aanvullende wijzigingen bij het wetsvoorstel.
- Eén reactie zag op enkele wijzigingen van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Naar aanleiding van deze reactie is een wijziging van artikel 7.20, derde lid, van de WHW opgenomen in deze wet.
- Eén reactie zag op de codificatie van de VOG-verplichting voor het aanvullend onderwijs. Deze respondent stelde enkele vragen over de geldigheidstermijn van de VOG. Naar aanleiding van deze reactie is de toelichting bij het wetsvoorstel verduidelijkt.
- De overige reacties hebben niet geleid tot aanpassing van het wetsvoorstel.

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Wetgeving en Juridische Zaken

Van

Persoonsgegevens

Datum

22 mei 2023

Referentie

38576533

Bijlagen

Wetsvoorstel

MR-formulier

Interdepartementaal

afgesteld

BZK

MR-aanbieding Reparatiewet OCW 20xx

Aanleiding

In de nota van 8 mei 2023¹ werd uw akkoord gevraagd voor de aanbieding van het wetsvoorstel voor de Reparatiewet OCW 20xx aan de CWIZO van 22 mei 2023.

Het ministerie van BZK heeft OCW voorafgaand aan de CWIZO geattendeerd op de verplichting tot medeondertekening in verband met de taakuitbreiding van de NWO. Dit discussiepunt is ambtelijk afgestemd voor de CWIZO. De definitieve akkoord op de medeondertekening wordt uiterlijk vrijdag 26 mei verwacht. De aanbieding aan de MR vindt plaats onder voorbehoud van akkoord van de minister van BZK op medeondertekening.

De andere departementen hadden geen opmerkingen bij het voorstel tijdens de behandeling in de CWIZO.

In de CWIZO van 22 mei 2023 is ingestemd met agendering in de MR. Het wetsvoorstel kan nu dan ook worden aangeboden aan de MR.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

- Akkoord te gaan met de aanbieding van het wetsvoorstel aan de MR (onder voorbehoud van akkoord BZK op de medeondertekening van het wetsvoorstel); en
- Het MR-formulier te ondertekenen.

Na instemming in de MR zal het wetsvoorstel aanhangig worden gemaakt bij de Raad van State voor advies.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel beoogt technische verbeteringen aan te brengen om de kwaliteit van wetgeving op het terrein van onderwijs, cultuur en wetenschap te verhogen. Daarnaast worden enkele kleine beleidsmatige wijzigingen voorgesteld die geen eigen wetstraject rechtvaardigen. Onderdeel van deze wijzigingen is een verduidelijking van de regels voor een verklaring omtrent het gedrag (VOG) in het aanvullend onderwijs.
- Het wetsvoorstel is van 23 februari 2023 tot en met 23 maart 2023 in internetconsultatie geweest. Er zijn acht reacties binnengekomen die met

¹ Proza-nummer: [38275720](#).

name voorstellen bevatten van respondenten ten aanzien van aanvullende wijzigingen die zij graag meegenomen zagen.

- Het wetsvoorstel is aan DUO, de Inspectie van het Onderwijs en Justis voorgelegd voor een uitvoeringstoets. Daaruit zijn geen significante gevolgen gebleken voor de uitvoering.
- De verduidelijking van de verplichting tot het overleggen van een verklaring omtrent het gedrag in het aanvullend onderwijs schept de verplichting tot het verwerken van persoonsgegevens door het bevoegde gezag. Er is daarom een adviesaanvraag gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens had geen opmerkingen bij het wetsvoorstel.
- Beogd wordt om het wetsvoorstel voor het zomerreces ter advisering voor te leggen aan de Afdeling advisering van de Raad van State en het in 2024 in werking te laten treden.

Toelichting

Medeondertekening door MBZK

Met de Reparatiwet worden de taken van de NWO uitgebreid naar Caribisch Nederland. Dit betreft een codificatie van de praktijk, nu de NWO in de praktijk reeds taken uitvoert in Caribisch Nederland. Op grond van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen moet het wetsvoorstel voor de Reparatiwet OCW 20xx mede ondertekend worden door de minister van BZK. Het wetsvoorstel is voorgelegd aan de minister van BZK met het advies akkoord te gaan met medeondertekening. Het definitieve akkoord wordt uiterlijk vrijdag 26 mei verwacht. De aanbieding aan de MR vindt dan ook plaats onder voorbehoud van akkoord van de minister van BZK.

Uitvoeringstoets

- Het wetsvoorstel is voorgelegd aan DUO en de Inspectie van het Onderwijs voor een uitvoeringstoets.
- De officiële uitvoeringstoets van DUO is nog niet ontvangen. DUO heeft de resultaten van de uitvoeringstoets echter onderhands gecommuniceerd en daarbij geconstateerd dat het wetsvoorstel voor DUO geen uitvoeringsgevolgen met zich meebrengt.
- De Inspectie van het Onderwijs had enkele opmerkingen ten aanzien van de VOG-verplichting. De toelichting is in het kader hiervan verduidelijkt.
- Daarnaast zijn door de Inspectie van het Onderwijs enkele aanvullende technische wijzigingsvoorstellen gedaan die zijn meegenomen in het wetsvoorstel. Deze wijzigingen zagen enkel op redactionele verbeteringen.

Autoriteit Persoonsgegevens

- In verband met de uitbreiding van de VOG-verplichting is er een adviesaanvraag gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens had geen opmerkingen bij het wetsvoorstel.

Internetconsultatie

- Er zijn acht reacties binnengekomen op de internetconsultatie. De reacties zagen met name op voorstellen voor aanvullende wijzigingen bij het wetsvoorstel.

- Eén reactie zag op enkele wijzigingen van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Naar aanleiding van deze reactie is een wijziging van artikel 7.20, derde lid, van de WHW opgenomen in deze wet.
- Eén reactie zag op de codificatie van de VOG-verplichting voor het aanvullend onderwijs. Deze respondent stelde enkele vragen over de geldigheidstermijn van de VOG. Naar aanleiding van deze reactie is de toelichting bij het wetsvoorstel verduidelijkt.
- De overige reacties hebben niet geleid tot aanpassing van het wetsvoorstel.

nota

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW, MPVO

Wetgeving en Juridische Zaken

Van

Persoonsgegevens

Datum

15 november 2023

Referentie

42576029

Bijlagen

I. Nader rapport
II. Reparatiewet OCW 20##
III. Wetsvoorstel VOG aanvullend onderwijs
IV. MR-formulier
V. Beslisnota's

Nader Rapport bij Reparatiewet OCW 20## en
Wetsvoorstel verplichtstelling VOG in het aanvullend
onderwijs

Aanleiding

Op 7 september 2023 heeft de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: Afdeling) advies uitgebracht over het wetsvoorstel Reparatiewet OCW 20##. Dit wetsvoorstel repareert wetstechnische gebreken. Daarnaast regelde het wetsvoorstel een verplichtstelling tot een verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor aanvullend onderwijs (bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding op school). De Afdeling heeft een aantal opmerkingen gemaakt bij het wetsvoorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het wetsvoorstel wordt ingediend bij de Tweede Kamer (b-dictum).

Onderdeel van het advies van de Afdeling was het advies om de verplichtstelling tot een verklaring omtrent het gedrag (hierna: VOG) in het aanvullend onderwijs in een apart wetsvoorstel onder te brengen. Ook had de Afdeling enige inhoudelijke opmerkingen. Naar aanleiding van dit advies is het wetsvoorstel gesplitst in twee afzonderlijke wetsvoorstellen en is de toelichting aangevuld. Beide wetsvoorstellen zijn thans gereed voor behandeling in de ministerraad, waarna zij kunnen worden ingediend bij de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het nader rapport en de splitsing van het wetsvoorstel in twee afzonderlijke wetsvoorstellen.

MOCW:

- Indien akkoord, verzoeken wij u te ondertekenen:
 - het ministerraadformulier;
 - het nader rapport; en
 - de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Reparatiewet OCW 20##.

MPVO:

- Indien akkoord, verzoeken wij u te ondertekenen:
 - het nader rapport;
 - de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Reparatiewet OCW 20##; en
 - de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Verplichtstelling VOG in het aanvullend onderwijs.

NB: het wetsvoorstel zelf ondertekent u nog niet.

Kernpunten

- De Reparatiewet OCW 20## beoogt technische verbeteringen aan te brengen om de kwaliteit van wetgeving op het terrein van onderwijs, cultuur en wetenschap te verhogen. Daarnaast worden enkele kleine beleidsmatige wijzigingen voorgesteld die geen eigen wetstraject rechtvaardigen.
- Onderdeel van deze wijzigingen was een verduidelijking van de regels voor een VOG in het aanvullend onderwijs en een reparatie van wetgeving rondom de urennorm bewegingsonderwijs.
- De Afdeling heeft geadviseerd zowel de verplichtstelling van de VOG als de urennorm bewegingsonderwijs uit het wetsvoorstel te halen.
- De Afdeling overweegt ten aanzien van de VOG dat de beperking van de grondrechten en de keuze voor wettelijke regulering op dit moment een dragende motivering en afweging vraagt die zich in essentie niet verhoudt tot het karakter van een reparatiewet. Naar aanleiding van dit advies is de verplichtstelling van de VOG in een apart wetsvoorstel ondergebracht.
- De toelichting van het wetsvoorstel verplichtstelling VOG in het aanvullend onderwijs is naar aanleiding van de opmerkingen van de Afdeling aangevuld.
- De urennorm bewegingsonderwijs is wel in de Reparatiewet OCW 20## behouden. De Afdeling constateert dat de toelichting onvoldoende duidelijkheid geeft over de aansluiting van het wetsvoorstel op het amendement van Heerema/Van Nispen¹ en de uitvoerbaarheid van de voorgestelde reparatie.
- Aangezien niet het karakter van de wijziging de grondslag is van de advisering door de Raad van State maar oplosbare onduidelijkheden in de toelichting is dit onderdeel behouden en de toelichting nader aangevuld.
- Gebruikelijk is dat alleen de eerstverantwoordelijke bewindspersoon het nader rapport bij het wetsvoorstel tekent, mede namens de andere bewindspersonen.² In dit geval wordt aan u beide gevraagd het nader rapport te ondertekenen omdat het nader rapport ziet op beide wetsvoorstellen, waarbij voor ieder wetsvoorstel een andere bewindspersoon eerstverantwoordelijke is.

Toelichting

Splitsing

- De Reparatiewet OCW 20## is een vorm van verzamelwetgeving. Anders dan reguliere wetgeving omvatten verzamelwetten wijzigingen met betrekking tot meerdere onderwerpen.
- Uitgangspunt is dat slechts tot verzamelwetgeving wordt overgegaan ten aanzien van onderwerpen die onderling samenhang hebben, die niet van een omvang of complexiteit zijn die een afzonderlijk wetsvoorstel rechtvaardigen

¹ Kamerstukken II 2019/20, 35102, nr. 23.

² Zie aanwijzing 4.40 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

en waarbij het niet te verwachten is dat één van de onderwerpen politiek omstreden is.³

- De Afdeling overweegt ten aanzien van de VOG dat de beperking van de grondrechten en keuze van wettelijke regulering op dit moment een dragende motivering en afweging vraagt die zich in essentie niet verhoudt tot het karakter van een reparatiewet.
- De VOG-verplichting in het aanvullend onderwijs is opgenomen in dit wetsvoorstel op verzoek van uw ambtsvoorganger met als doel om de VOG-verplichting op korte termijn te regelen.
- Het wetsvoorstel speelt in op de wens van de Kamer (zie Kamervragen van lid Paul (VVD) over de bijlesindustrie uit december 2021⁴) en is meermaals gepresenteerd als onderdeel van maatregelen op het gebied van aanvullend onderwijs.⁵
- Op dit moment is er geen aanleiding om te denken dat specifiek het losmaken van de VOG-verplichting van de Reparatiewet zal leiden tot vertraging op dit onderdeel. Beide wetsvoorstellen worden gelijktijdig aan de Kamer aangeboden.
- De samenhang binnen deze Reparatiewet ziet op het technische karakter van de voorgestelde wijzigingen. In het kader daarvan is het standpunt van de Afdeling ten aanzien van de VOG terecht en is het wetsvoorstel naar aanleiding hiervan gesplitst.

Wetsvoorstel Verplichtstelling VOG in het aanvullend onderwijs

Kern van het wetsvoorstel

- Het wetsvoorstel stelt een VOG verplicht voor personeel in het aanvullend onderwijs, voor zover dit onderwijs op school, tijdens of aansluitend op de onderwijstijd, dan wel onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag plaatsvindt.

Advies Raad van State en reactie

1a. Grondrechten

- De Afdeling merkt op dat het verplichtstellen van een VOG voor personeel in het aanvullend onderwijs noodzakelijk en proportioneel kan zijn maar dat het wetsvoorstel een uitgebreidere motivering behoeft. De Afdeling wijst daarbij op het recht op persoonlijke levenssfeer en de bescherming van persoonsgegevens, gelijke behandeling, de vrijheid van onderwijs en de vrijheid van beroepskeuze.
- De Afdeling wijst daarbij op de jaarlijkse controleplicht, die momenteel niet geldt voor het personeel in dienst van het bevoegd gezag, en stelt dat deze extra beperking nader onderbouwd moet worden. Met name in het licht van de noodzakelijkheid en proportionaliteit.
- Naar aanleiding van het advies van de Afdeling is de toelichting bij het

³ Zie Aanwijzing 6.4 van de Aanwijzingen voor de Regelgeving.

⁴ Kamerstukken II, 2021/22, 2021Z22280.

⁵ Kamerstukken II, 2021/22, 31293, nr. 633.

wetsvoorstel aangevuld teneinde een nadere onderbouwing te geven van de noodzakelijkheid en proportionaliteit van de gekozen maatregelen.

- Daarbij is explicieter ingegaan op de noodzaak van een VOG om het doel, een veilige schoolomgeving voor leerlingen te waarborgen en uiteengezet dat een jaarlijkse controleplicht in het aanvullend onderwijs aangewezen is gezien het karakter van het aanvullend onderwijs waarin veel gewerkt wordt met wisselend personeel.

1b. Noodzaak tot wettelijke regulering

- De Afdeling stelt dat een nadere motivering voor de keuze van wettelijke regulering op dit moment noodzakelijk is. Daartoe verwijst de Afdeling naar de monitor aanvullend onderwijs waarvan de resultaten naar verwachting eind 2023 beschikbaar komen.
- Naar ons oordeel is voor de afweging ten aanzien van de wenselijkheid van wettelijke regulering het niet noodzakelijk om de resultaten van de monitor af te wachten. De huidige monitor die uitstaat gaat in op het aanbod van aanvullend onderwijs in het primair onderwijs. Met deze monitor wordt geen inzicht vergaard over de huidige rol van de VOG in het aanvullend onderwijs.
- Daarnaast vraagt de Afdeling om nader in te gaan op de gevolgen van het wetsvoorstel voor het personeel in het aanvullend onderwijs. De gevolgen zien met name op de inbreuk op de privacy van personeel in het aanvullend onderwijs, die zwaarder is dan in het regulier onderwijs wegens de jaarlijkse controleplicht. Verwezen is naar het de beantwoording bij 1a ten aanzien van de noodzaak van de controleplicht. De toelichting is ten aanzien van de gevolgen voor het personeel nader aangevuld.

Politieke context

- Naast dit wetsvoorstel spelen er meer vraagstukken rondom de VOG in het funderend onderwijs. Eind 2022 is toegezegd dat de Kamer vóór het einde van 2023 hierover geïnformeerd wordt. Naar aanleiding van de eerdere toezeggingen en recente ontwikkelingen rondom de VOG in het funderend onderwijs, wordt een brief naar de Kamer gestuurd over de voortgang op deze onderwerpen.
- Deze kamerbrief zal binnenkort aan u worden voorgelegd. In de Kamerbrief worden de volgende punten besproken:
 - De inventarisatie van de continue VOG-screening. Tijdens het commissiedebat over lerarenbeleid op 15 december 2022 heeft u als voormalig Kamerlid verzocht om in het funderend onderwijs een continue VOG-screening in te richten. Gelijk aan de wijze waarop dat momenteel gebeurt in de kinderopvang. De voormalig minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs heeft in zijn antwoord daarop toegezegd dat te gaan inventariseren.⁶
 - De dubbele VOG-verplichting voor sommige personeelsleden in bijvoorbeeld integrale-kindcentra, naar aanleiding van de motie

- o van de leden Sahla en Maatoug.⁷
- o De situatie dat invalkrachten niet altijd tijdig over een VOG beschikken.
- o Het recente onderzoek van Justis waaruit is gebleken dat er een VOG verstrekt is aan iemand die veroordeeld is voor deelname aan een terroristische organisatie en dat deze persoon momenteel werkzaam is in het voortgezet onderwijs.

Reparatiewet

Kern van het wetsvoorstel

- De Reparatiewet OCW 20## beoogt technische verbeteringen aan te brengen om de kwaliteit van wetgeving op het terrein van onderwijs, cultuur en wetenschap te verhogen. Daarnaast worden enkele kleine beleidsmatige wijzigingen voorgesteld die geen eigen wetstraject rechtvaardigen. Onderdeel van deze wijzigingen is een reparatie van wetgeving rondom de urennorm bewegingsonderwijs.
- Met de Wet vereenvoudiging bekostiging po is abusievelijk het recht op accommodatie dan wel bekostiging van bewegingsonderwijs in het regulier en speciaal onderwijs allebei op twee uur gesteld. Niet bedoeld is echter, blijkens de Memorie van Toelichting, om een wijziging aan te brengen ten opzichte van de daarvoor geldende regelgeving waarbij het regulier onderwijs 1,5 uur gym bekostigd kreeg en het speciaal onderwijs 2,25 uur. Met de voorgestelde wijziging wordt dit hersteld.

Advies Raad van State en reactie

2. Urennorm bewegingsonderwijs

- De Afdeling constateert dat de toelichting onvoldoende duidelijkheid geeft over de aansluiting van het wetsvoorstel op het amendement van Heerema/Van Nispen⁸ en de uitvoerbaarheid van de voorgestelde reparatie. Zij adviseert daarom dit onderdeel tevens uit het wetsvoorstel te halen.
- Met het amendement Heerema/Van Nispen is in de onderwijswetgeving een verplichting opgenomen voor scholen tot het verzorgen van twee uur bewegingsonderwijs. In de Kamerbrief bij de aanbidding van het rapport Huisvesting bewegingsonderwijs heeft uw ambtsvoorganger aangegeven dat uit het amendement de verplichting voor scholen voortvloeit om twee lessen bewegingsonderwijs aan te bieden, zijnde anderhalf uur.
- Met de voorgestelde wijziging wordt de bekostigingsnorm voor gemeenten in lijn gebracht met de huidige interpretatie van het amendement en de daaruit voortvloeiende verplichting voor scholen in het regulier basisonderwijs om anderhalf uur bewegingsonderwijs aan te bieden. De toelichting van het wetsvoorstel is op dit punt verhelderd.
- De Afdeling maakt opmerkingen over de uitvoerbaarheid van de

⁷Kamerstukken II, 2021/22, 31322, nr. 458.

⁸Kamerstukken II 2019/20, 35102, nr. 23.

